

6. 2. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nová sleva na pojistném na sociální zabezpečení

Dne 1.2.2023 nabyla účinnosti novela zákona č. [589/1992](#) Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, která zavádí slevu na pojistném odváděném zaměstnavatelem u určitých skupin zaměstnanců v pracovním poměru se zkráceným úvazkem.

Výše slevy

Výše slevy na pojistném na sociálním zabezpečení činí 5 % z vyměřovacího základu. Sleva na pojistném se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

Skupiny zaměstnanců

Zaměstnavatel může uplatnit slevu u zaměstnance, který:

- je starší 55 let;
- pečuje o dítě mladší 10 let, jehož je rodičem, nebo které má v péči nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu;
- pečuje o osobu blízkou mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu blízkou, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost);
- se zároveň připravuje na budoucí povolání studiem;
- v období 12 kalendářních měsíců před kalendářním měsícem, za který se sleva na pojistném uplatňuje, nastoupil jako uchazeč o zaměstnání na rekvalifikaci;
- je osobou se zdravotním postižením (mimo chráněný trh práce); **nebo**
- je mladší 21 let.

Podmínky nároku na slevu

Podmínkou nároku na slevu na pojistném je, že se zaměstnancem je sjednána **kratší pracovní doba** a rozsah takto stanovené kratší pracovní doby činí **nejméně 8 hodin a nejvíce 30 hodin týdně**. Pokud zaměstnanec u téhož zaměstnavatele vykonává více zaměstnání v pracovním poměru, náleží sleva na pojistném jen z jednoho zaměstnání; úvazky u jednoho zaměstnavatele se sčítají. Sjednání zkráceného úvazku však **není nutné u zaměstnance mladšího 21 let**, ten může tedy pracovat po stanovenou týdenní pracovní dobu.

Sleva na pojistném nicméně **nenáleží**, pokud:

- a. **úhrn vyměřovacích základů** ze všech zaměstnání vykonávaných v pracovním poměru u téhož zaměstnavatele **za kalendářní měsíc přesahuje 1,5násobek průměrné mzdy** (tedy v roce

2023 více než 60.486 Kč);

- b. **úhrn vyměřovacích základů** ze všech zaměstnání vykonávaných v pracovním poměru u téhož zaměstnavatele připadající **na 1 hodinu** z úhrnu odpracovaných hodin ze všech těchto zaměstnání v kalendářním měsíci **přesahuje 1,15 % průměrné mzdy** (tedy v roce 2023 více než 463,726 Kč);
- c. **odpracovaná doba** v pracovním poměru zaměstnance ze všech zaměstnání k témuž zaměstnavateli, včetně dob, které se považují za výkon práce, **překročí** u téhož zaměstnavatele v kalendářním měsíci **138 hodin**;
- d. je zaměstnanec uveden v měsíčním přehledu nákladů na náhrady mezd zaměstnanců pro uplatnění nároku **na výplatu příspěvku v době částečné práce** podle § 120e odst. 5 zákona o zaměstnanosti.

Uplatnění slevy

V případě, že zaměstnanec vykonává práci u více zaměstnavatelů, náleží sleva **pouze jednomu zaměstnavateli**, a to tomu, který jako první před uplatněním slevy oznámil České správě sociálního zabezpečení **záměr uplatňovat tuto slevu za zaměstnance**. Česká správa sociálního zabezpečení provede evidenci zaměstnavatelů, kteří ohlásili záměr uplatňovat slevu jako první, a prostřednictvím služby ePortálu ČSSZ umožní zaměstnavateli ověřit, zda byl či nebyl evidován záměr uplatňovat slevu na jednotlivého zaměstnance ze strany jiného zaměstnavatele.

Záměr uplatňovat slevu na pojistném za jednotlivého zaměstnance může zaměstnavatel oznámit nejdříve 1 měsíc předem, od kterého bude slevu na pojistném za tohoto zaměstnance uplatňovat, ne však dříve než dnem podání oznámení o nástupu tohoto zaměstnance do zaměstnání podle [zákona o nemocenském pojištění](#).

Sleva se pak uplatňuje v rámci tiskopisu „Přehled o výši pojistného“ - zaměstnavatel slevu odečte od vypočteného pojistného, které je jako zaměstnavatel povinen platit.

Slevu na pojistném lze uplatnit jen do dne splatnosti pojistného za kalendářní měsíc, za který sleva na pojistném náleží.

Informační povinnost zaměstnavatele a zaměstnance

Pokud zaměstnavatel oznámil záměr uplatňovat slevu na pojistném za zaměstnance, je povinen o tom **písemně informovat zaměstnance** před prvním uplatněním této slevy, a to včetně důvodu pro uplatnění slevy na pojistném.

Zaměstnanec je pak povinen zaměstnavatele **informovat například** o všech změnách, které mají vliv na uplatnění slevy na pojistném. Jestliže tak zaměstnanec neučinil a zaměstnavatel odvedl pojistné snížené o slevu za zaměstnance, aniž byly důvody pro uplatnění této slevy, je zaměstnanec povinen **uhradit zaměstnavateli penále**, které zaměstnavatel zaplatil.

Závěr

Uvedená novela zákona č. [589/1992](#) Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, má za cíl usnadnit vstup na pracovní trh osobám, které z důvodů různých životních situací nemohou pracovat po stanovenou týdenní pracovní dobu.

Otázkou je, zda výše slevy a administrativa spojená s jejím uplatněním bude pro zaměstnavatele dostatečně motivační, aby rozšířili nabídku zkrácených pracovních úvazků.

JUDr. Kateřina Demová, Ph.D.
Vedoucí advokát

AegisLaw

Aegis Law, advokátní kancelář, s.r.o.

Jungmannova 26/15
110 00 Praha 1

Tel: +420 777 577 562
Email: office@aegislaw.cz

[1] Srov. rozhodnutí sp. zn. 21 Cdo 4585/2015 ze dne 11. 7. 2016.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporáční autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)

- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)